

VAI TRÒ CỦA DIỄN VIÊN KỊCH - ĐIỆN ẢNH ĐỐI VỚI VIỆC LAN TỎA GIÁ TRỊ VĂN HÓA DÂN TỘC TRONG THỜI KỲ MỚI

Dương Anh Đức
Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương
Email: duonganhduc83@gmail.com

/Ngày nhận bài: 05/04/2025

/Ngày nhận bài sửa sau phản biện: 16/04/2025

/Ngày chấp nhận đăng: 20/04/2025

TÓM TẮT

Nước ta đang thực hiện mạnh mẽ công cuộc đổi mới toàn diện, đưa đất nước vững vàng bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên hùng cường và thịnh vượng. Để hiện thực hóa điều đó, bên cạnh đường lối lãnh đạo đúng đắn, sự đồng thuận của các tầng lớp nhân dân, đòi hỏi phải luôn coi trọng giữ gìn, phát huy những giá trị tốt đẹp của văn hóa dân tộc. Nhận thức rõ vai trò của văn hóa dân tộc trong dòng chảy của đời sống xã hội, những năm qua, Đảng, Nhà nước ta luôn quan tâm phát huy vai trò của các cấp, các ngành và mọi tầng lớp nhân dân. Trong đó đội ngũ diễn viên kịch-điện ảnh đang ngày càng khẳng định vai trò to lớn trong việc quảng bá, bảo tồn, phát triển và lan tỏa các giá trị văn hóa dân tộc, góp phần xây dựng văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc trong thời kỳ mới. Bài viết đi sâu tìm hiểu, phân tích những đặc trưng cơ bản của nền văn hóa dân tộc; vai trò của văn hóa dân tộc trước yêu cầu đổi mới toàn diện đất nước; qua đó, khẳng định vai trò của diễn viên kịch - điện ảnh trong lan tỏa các giá trị văn hóa dân tộc; đề xuất một số phương hướng nhiệm vụ có tính khả thi cao trong phát huy vai trò của diễn viên kịch - điện ảnh đối với việc lan tỏa các giá trị văn hóa dân tộc trong bối cảnh hội nhập toàn cầu hóa hiện nay.

Từ khóa: *Diễn viên kịch - điện ảnh, Giá trị văn hóa, Văn hóa dân tộc*

THE ROLE OF FILM ACTORS IN SPREADING ETHNIC CULTURAL VALUES IN THE NEW ERA

ABSTRACT

Our country is vigorously implementing a comprehensive renewal process, firmly stepping into a new era, an era of strength and prosperity. To realize this, alongside the correct leadership direction and the consensus of all social strata, it is essential to always prioritize the preservation and promotion of the beautiful values of national culture. Recognizing the important role of national culture in the flow of social life, in recent years, our Party and State have always focused on enhancing the role of all levels, sectors, and all social classes, among which the team of film actors is increasingly affirming its significant role in promoting, preserving, developing, and spreading the values of national culture, contributing to the construction of an advanced Vietnamese culture rich in identity in the new era.

The article delves into the basic characteristics of national culture; the role of national culture in the comprehensive renewal of the country; thereby affirming the role of film actors in promoting national cultural values; and proposing several highly feasible directions and tasks to enhance the role of film actors in spreading national cultural values in the context of current globalization.

Keywords: *Film actor, cultural values, national culture*

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Văn hóa, với vai trò là nền tảng tinh thần và bản sắc dân tộc, luôn giữ một vị trí đặc biệt quan trọng trong sự phát triển của mỗi quốc gia. Ở Việt Nam, văn hóa không chỉ là “linh hồn” của dân tộc mà còn là nguồn lực mạnh mẽ cho sự tiến bộ xã hội và hội nhập quốc tế. Trong bối cảnh thế giới đang trải qua những biến đổi sâu sắc, đặc biệt là sự trỗi dậy của công nghệ và quá trình toàn cầu hóa, văn hóa Việt Nam đứng trước những cơ hội và thách thức đan xen. Chính trong thời điểm này, vai trò của diễn viên kịch-điện ảnh trở nên đặc biệt quan trọng. Họ là lực lượng kế thừa và phát

huy những giá trị văn hóa truyền thống, đồng thời là nguồn động lực sáng tạo để lan tỏa, làm phong phú và phát triển nền văn hóa dân tộc.

2. CÁCH TIẾP CẬN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu này sử dụng cách tiếp cận đa dạng, kết hợp giữa văn hóa và giáo dục học, kết hợp giữa nghiên cứu lý thuyết và khảo sát thực tiễn để đảm bảo tính toàn diện và khách quan. Việc kết hợp này giúp làm sáng tỏ cả nền tảng lý thuyết lẫn ứng dụng thực tiễn trong khái quát phân tích những giá trị văn hóa

dân tộc Việt Nam, vai trò của diễn viên kịch - điện ảnh trong lan tỏa các giá trị văn hóa dân tộc; từ đó rút ra một số định hướng phát huy vai trò của diễn viên kịch - điện ảnh trong lan tỏa sâu rộng văn hóa dân tộc trước yêu cầu của thời kỳ mở cửa, hội nhập, phát triển đất nước.

Nghiên cứu sử dụng phương pháp lý thuyết và thực tiễn, bao gồm phân tích, tổng hợp, so sánh tài liệu và quan sát thực nghiệm và xin ý kiến chuyên gia, những nhà nghiên cứu văn hóa. Các phương pháp điều tra, đàm thoại và trao đổi thực tế cũng được sử dụng để đánh giá đúng những nét chính về vị trí, vai trò của văn hóa dân tộc, thực trạng phát huy vai trò của diễn viên kịch - điện ảnh trong lan tỏa văn hóa dân tộc, định hướng phát triển và ứng dụng kết quả nghiên cứu trong lưu giữ, bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam trong bối cảnh toàn cầu hóa.

3. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

Kết quả nghiên cứu khái quát một số nét chính của văn hóa dân tộc, khẳng định vai trò của văn hóa dân tộc trước tác động mạnh mẽ và sâu sắc của hiện thực xã hội và yêu cầu bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống của hiện nay; khẳng định vai trò, vị trí quan trọng của diễn viên kịch - điện ảnh, những người có tầm ảnh hưởng lớn đối với công chúng trong việc lan tỏa các giá trị tốt đẹp của văn hóa dân tộc, nhất là trong xu thế mở cửa hội nhập toàn cầu hóa như hiện nay, định hướng một số phương hướng, biện pháp phát huy vai trò của đội ngũ này, qua đó, góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cộng đồng, quảng bá hình ảnh của quê hương đất nước, những giá trị truyền thống tốt đẹp của văn hóa Việt Nam đến bạn bè trên thế giới. Đặc biệt, góp phần giáo dục thế hệ trẻ biết trân trọng, lan tỏa những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam.

3.1. Một số nét đặc trưng của văn hóa dân tộc và giá trị văn hóa dân tộc Việt Nam

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Văn hóa soi đường cho quốc dân đi”. Người chỉ dẫn: “Văn hóa nghệ thuật cũng là một mặt trận. Anh chị em là chiến sĩ trên mặt trận ấy”. Vì lẽ đó, văn hóa ngoài việc khẳng định vai trò dẫn đường của những giá trị tốt đẹp, hoàn thiện phẩm giá của con người và xã hội loài người, còn có cả vai trò định hướng của một hệ thống lý luận văn hóa nhân văn, vì con người. Trải qua một bề dày lịch sử lâu đời đã hình thành và xây dựng nên một nền văn hoá Việt Nam phong phú mang đậm bản sắc dân tộc. Đó là lòng yêu nước nồng nàn, ý chí tự cường dân tộc, tinh thần đoàn kết, ý thức cộng đồng gắn kết cá nhân - gia đình - làng xã - Tổ quốc; là lòng nhân ái, khoan dung, trọng nghĩa tình, đạo lý; là đức tính cần cù, sáng tạo trong lao động; là sự tinh tế trong ứng xử, tính giản dị trong lối sống... Đặc biệt, lòng

yêu nước là giá trị văn hóa nổi bật, bao trùm và xuyên suốt lịch sử dân tộc, làm nên sức mạnh bất diệt của con người Việt Nam.

Trong thời kỳ đổi mới, đặc trưng của nền văn hóa Việt Nam trong được khẳng định, đó là: Một nền văn hóa yêu nước và tiến bộ mà nội dung cốt lõi là lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội trên cơ sở của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh nhằm mục tiêu tất cả vì con người. Nền văn hóa tiên tiến không chỉ ở nội dung mà cả ở hình thức, phương thức chuyển tải. Và tính chất tiên tiến của nền văn hóa Việt Nam được đặt trong mối quan hệ hài hòa với bản sắc văn hóa dân tộc. Những giá trị văn hóa truyền thống như yêu nước, nhân văn, đoàn kết, trọng nghĩa tình đạo lý, cần cù trong lao động, giản dị trong lối sống, tinh tế trong ứng xử,... vẫn là những giá trị cốt lõi để từ đó bổ sung những giá trị mới, tiếp nhận có chọn lọc tinh hoa văn hóa nhân loại. Trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta đã rất chăm lo đến việc phát huy vai trò của đội ngũ văn nghệ sĩ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đội ngũ văn nghệ sĩ, trong đó có các diễn viên có vai trò quan trọng trong tuyên truyền, giáo dục kịp thời và nhanh chóng đường lối chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhiệm vụ của cách mạng, là cầu nối giữa Đảng với quần chúng trong lan tỏa các giá trị văn hóa dân tộc, góp phần cổ vũ động viên khích lệ quần chúng tham gia vào công cuộc xây dựng đất nước.

3.2. Vai trò của văn hóa dân tộc trong quá trình hội nhập và phát triển đất nước

Văn hoá là nền tảng tinh thần của xã hội. Lịch sử dựng nước và giữ nước của Việt Nam đã chứng minh vai trò đặc biệt của văn hóa với tư cách là nền tảng tinh thần đã tạo nên sức mạnh kỳ diệu giúp dân tộc ta sinh tồn và phát triển. Trong quá trình tồn tại và phát triển của lịch sử, cơ sở vật chất và cơ sở tinh thần luôn hỗ trợ nhau, mối quan hệ giữa nền tảng vật chất và nền tảng tinh thần là mối quan hệ biện chứng. Nền tảng vật chất là điều kiện, là cơ sở cho sự phát triển nền tảng tinh thần và ngược lại, nền tảng tinh thần là động lực và mục tiêu của sự phát triển kinh tế - xã hội. Chừng nào nền tảng tinh thần của xã hội suy yếu thì chừng ấy xã hội sẽ lâm vào khủng hoảng, các tệ nạn xã hội sẽ xuất hiện và sự phát triển kinh tế sẽ gặp nhiều khó khăn. Ý nghĩa nền tảng tinh thần của văn hóa Việt Nam còn là toàn bộ ý chí, khát vọng phấn đấu vì chủ quyền đất nước, vì sự sinh tồn và phát triển của dân tộc, vì một Việt Nam thịnh vượng, nêu cao truyền thống độc lập, tự chủ, tự cường, đoàn kết gắn bó keo sơn, muôn người như một, gắn kết gia đình - làng xã - Tổ quốc mà ông cha ta đã kỳ công gây dựng nên trong hơn 4000 năm lịch sử và đang tiếp tục phát triển qua các thời đại. Trong thời kỳ hội nhập, tinh thần ấy cần phải được tiếp tục phát huy. Điều này cũng đã được Đảng và Nhà nước thể hiện rõ trong

Văn kiện Đại hội XIII: “Nâng cao vai trò của văn hóa, nghệ thuật trong việc bồi dưỡng tâm hồn, nhân cách của con người Việt Nam, nhất là trong thế hệ trẻ. Bảo đảm quyền hưởng thụ, tự do sáng tạo trong hoạt động văn hóa, nghệ thuật của mỗi người dân và cộng đồng”.

Văn hóa là động lực thúc đẩy phát triển bền vững đất nước. Với tính cách là hệ giá trị và chuẩn mực xã hội, văn hóa đóng vai trò hệ điều tiết của phát triển, nó phát huy mặt tích cực, hạn chế mặt tiêu cực của các nhân tố khách quan và chủ quan, của các điều kiện bên trong và bên ngoài, đảm bảo cho kinh tế - xã hội được cân đối và bền vững. Thông qua các giá trị, chuẩn mực xã hội và truyền thống, văn hóa đóng vai trò định hướng và làm nền tảng cho sự lựa chọn mô hình phát triển kinh tế - xã hội bền vững. Mọi hoạt động văn hóa góp phần vào xây dựng môi trường văn hóa sản xuất kinh doanh lành mạnh. Kinh tế chỉ có thể phát triển bền vững trong môi trường văn hóa lành mạnh và ngược lại. Môi trường văn hóa lành mạnh là tiền đề và là động lực để phát triển kinh tế bền vững. Như vậy, văn hóa không phải là yếu tố đứng ngoài quá trình phát triển kinh tế - xã hội, lại càng không phải là kết quả thụ động của kinh tế, mà trái lại là nguồn lực nội sinh, là nền tảng tinh thần thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển. Văn hóa không chỉ đóng vai trò là nền tảng tinh thần của xã hội, là động lực cho sự phát triển kinh tế - xã hội, mà văn hóa còn là mục tiêu của sự phát triển kinh tế - xã hội.

3.3. Điện ảnh và vai trò của diễn viên kịch - điện ảnh trong lan tỏa văn hóa truyền thống dân tộc

Điện ảnh là một loại hình nghệ thuật có nhiều lợi thế vì: Điện ảnh là sự tổng hòa của nhiều loại hình nghệ thuật, tổng hòa các yếu tố hình ảnh, âm thanh, âm nhạc, tiếng động, diễn xuất của diễn viên, phục trang... cùng nhiều yếu tố khác để tạo nên một bộ phim theo ý đồ sáng tạo nghệ thuật. Dù vẫn là nghệ thuật của sự sắp đặt nhưng điện ảnh đã tạo lập được một không gian riêng, mô phỏng, phản ánh cuộc sống, các vấn đề của cuộc sống một cách gần gũi, chân thật. Nó trở thành một công cụ đắc lực để truyền đi những thông điệp, những bài học giáo dục. Để làm nên linh hồn và sức sống của những bộ phim, không thể thiếu vai trò của diễn viên điện ảnh và chính họ là chủ thể trong tiếp thu và lan tỏa một cách sâu sắc nhất văn hóa dân tộc:

Một là, góp phần giao lưu, bảo tồn, phát triển văn hóa dân tộc. Với công việc diễn xuất điện ảnh, diễn viên có thể gặp gỡ với nhiều tầng lớp xã hội khác nhau như công nhân, bác sĩ, doanh nhân... hoặc các dân tộc, quốc gia khác nhau. Thông qua các bộ phim, chương trình truyền hình, diễn viên có thể tiếp cận và tìm hiểu về các phong tục, tập quán, giá trị văn hóa của các quốc gia khác, điều này có ảnh hưởng rất lớn trong việc định hình thị hiếu, gu thẩm mỹ và tư duy văn hóa của công chúng, như là “chất kích thích” tích

cực thúc thúc hành động ngưỡng mộ, học tập và làm theo những hình tượng nhân vật được xây dựng và diễn tả một cách sinh động trong các tác phẩm có giá trị tư tưởng và nghệ thuật cao. Tư tưởng, tình cảm, thông điệp được thể hiện qua các vai diễn có thể tác động và làm thay đổi cảm xúc, nhận thức, tư tưởng của một bộ phận xã hội cũng như có tác dụng định hướng dư luận xã hội, nhất là thế hệ trẻ.

Hai là, sáng tạo ra các giá trị văn hóa. Bản chất của văn hóa là sáng tạo ra những giá trị mới phục vụ cho sự sinh tồn và phát triển của con người. Với đặc thù công việc diễn xuất, đội ngũ diễn viên luôn tiên phong trong sự tìm tòi, sáng tạo những giá trị văn hóa mới, tạo nên những đỉnh cao văn hóa của dân tộc. Trong một nền văn hóa thường có diện và điểm. Nếu như diện của một nền văn hóa là kết quả những sáng tạo của cộng đồng, thì điểm là những điểm nhân, những thành tựu văn hóa đỉnh cao của những cá nhân xuất sắc. Thông qua những vai diễn, các hoạt động xã hội đã cho thấy rất rõ vai trò to lớn, tầm ảnh hưởng của đội ngũ diễn viên điện ảnh, nhất là đối với thế hệ trẻ, chủ nhân tương lai của đất nước. Trong lĩnh vực điện ảnh thời gian gần đây, đã có nhiều bộ phim, tác phẩm đặc biệt xuất sắc, có giá trị cao về văn học, nghệ thuật, về nội dung tư tưởng, nhiều diễn viên điện ảnh được Đảng, Nhà nước, Nhân dân tôn vinh bằng những giải thưởng cao quý cho sự đóng góp, cống hiến, vì sự phát triển của nền văn học nghệ thuật nước nhà.

Ba là, bảo vệ, trao chuyển, lan tỏa các giá trị văn hóa. Diễn viên điện ảnh là lực lượng có vai trò nòng cốt trong quá trình quảng bá, lan tỏa các giá trị văn hóa dân tộc. Thông qua hoạt động của mình, đội ngũ diễn viên kịch điện ảnh đã và đang thúc đẩy quá trình hiện đại hóa văn hóa dân tộc mà không làm mất đi truyền thống văn hóa, bản sắc dân tộc. Sự đóng góp của đội ngũ diễn viên thể hiện trên nhiều lĩnh vực kinh tế, văn hóa, giáo dục đào tạo, khoa học công nghệ cũng đã góp phần quan trọng trong bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa dân tộc, tạo ra những hướng đi mới trong bảo tồn di sản văn hóa, trong thúc đẩy giao lưu văn hóa.

Bốn là, thẩm định và hưởng thụ các giá trị văn hóa. Đội ngũ diễn viên không chỉ là chủ thể sáng tạo, thực hành, lan tỏa các giá trị văn hóa, các sản phẩm văn hóa mà chính họ là người tiêu dùng các sản phẩm văn hóa, bằng năng lực, tri thức của mình, là những chủ thể có khả năng đánh giá, thẩm định những sản phẩm văn hóa để từ đó khẳng định hoặc phê phán. Với uy tín của mình, đội ngũ diễn viên điện ảnh còn có khả năng tạo ra những trào lưu xã hội trong việc tiêu dùng các sản phẩm văn hóa. Việc đánh giá của những diễn viên điện ảnh có tên tuổi về các sản phẩm văn hóa sẽ thu hút được sự quan tâm của xã hội về sản phẩm văn hóa đó. Nếu đó là sự đánh giá tích cực, sẽ tạo nên

những hiệu ứng tích cực trong việc phổ biến, lưu thông, tiêu dùng các sản phẩm đó và ngược lại. Hay nói cách khác, hành vi tiêu dùng, thái độ của đội ngũ diễn viên điện ảnh với các sản phẩm văn hóa có tác dụng định hướng cho xã hội trong việc tiếp nhận các sản phẩm văn hóa.

Nhưng không chỉ dừng lại ở việc thẩm định các giá trị văn hóa trong các sản phẩm văn hóa, với năng lực của mình, đội ngũ diễn viên điện ảnh là lực lượng có khả năng tiếp biến, sáng tạo ra các giá trị văn hóa mới từ chính các sản phẩm văn hóa mà họ được tiếp nhận. Lịch sử văn hóa Việt Nam đã chứng kiến nhiều cuộc giao lưu văn hóa lớn với các nền văn hóa, văn minh lớn của nhân loại. Và trong những lần giao lưu văn hóa ấy, đội ngũ diễn viên điện ảnh luôn đóng vai trò nổi bật trong việc tiếp nhận và tiếp biến những giá trị văn hóa của nhân loại để làm phong phú hơn giá trị văn hóa dân tộc. Có thể nói, đội ngũ diễn viên điện ảnh Việt Nam trong suốt chiều dài lịch sử đã có kinh nghiệm trong việc lựa chọn những giá trị ngoại sinh để biến đổi, cấu trúc lại cho phù hợp với văn hóa Việt Nam, biến những yếu tố ngoại sinh thành yếu tố nội sinh, thành bộ phận hữu cơ của văn hóa Việt Nam để tiếp tục phát triển nền văn hóa dân tộc.

3.4. Một số định hướng phát huy vai trò của diễn viên kịch điện ảnh trong lan tỏa văn hóa truyền thống dân tộc

Thẩm nhuần quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Xây dựng văn hoá phải bắt đầu từ mỗi con người với tư cách là chủ thể của văn hoá”, để nâng cao hiệu quả lan tỏa các giá trị văn hóa dân tộc của đội ngũ diễn viên kịch điện ảnh cần chú trọng đến những giải pháp cơ bản, thiết thực như:

Một nhất, thường xuyên đẩy mạnh công tác tuyên truyền giáo dục chính trị tư tưởng, quán triệt đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước, các Chỉ thị, Nghị quyết, Chương trình hành động về lĩnh vực văn học nghệ thuật đến đội ngũ diễn viên điện ảnh để định hướng, nâng cao nhận thức, tạo động lực và tư duy sáng tạo ở đội ngũ diễn viên. Tích cực tổ chức, đề xuất và phối hợp tổ chức các hội nghị riêng để tuyên truyền, quán triệt, triển khai thực hiện các chỉ thị, nghị quyết của Trung ương, của các cấp ủy Đảng, chính quyền mỗi tỉnh, thành phố; tổ chức được các buổi nói chuyện chuyên đề, nói chuyện thời sự, các hội thảo, tọa đàm để cung cấp thông tin chính thống, chính xác để đội ngũ diễn viên có cái nhìn toàn cảnh, bao quát và thấu đáo về các vấn đề mới, nóng mang tính thời sự, chiến lược trong nước và trên thế giới hiện nay.

Hai là, tăng cường giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện bản lĩnh chính trị và tư tưởng vững vàng cho đội ngũ diễn viên. Trong công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ diễn viên điện ảnh, cần tiếp tục đổi mới cả về chương

trình, nội dung và hình thức; cả về chuyên môn và công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức. Nội dung giáo dục, bồi dưỡng cần chú trọng nâng cao nhận thức về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; về lịch sử, truyền thống về vang của Đảng, của dân tộc, của văn học, nghệ thuật cách mạng. Tiếp tục đẩy mạnh công tác nghiên cứu lý luận, tổng kết kinh nghiệm thực tiễn để làm sáng tỏ những vấn đề đang đặt ra đối với lĩnh vực văn học, nghệ thuật cũng như việc xây dựng đội ngũ diễn viên điện ảnh. Mặt khác, đòi hỏi mỗi diễn viên điện ảnh phải tự giác tu dưỡng, rèn luyện, tích cực học tập đường lối, chủ trương của Đảng; không ngừng nâng cao ý thức chính trị, sự tinh táo, dám đấu tranh với với các quan điểm sai trái.

Ba là, phát huy vai trò sáng tạo của đội ngũ diễn viên kịch điện ảnh để có nhiều vai diễn có giá trị cao về tư tưởng và nghệ thuật, thẩm nhuần tinh thần nhân văn, dân tộc, dân chủ, tiến bộ, phản ánh chân thật, sinh động, sâu sắc đời sống xã hội, lịch sử dân tộc và công cuộc đổi mới đất nước. Tiếp tục tạo điều kiện để các diễn viên điện ảnh phát huy vai trò sáng tạo, đi sâu vào đời sống nhân dân để tìm tòi, phát triển tài năng, năng lực sáng tác, quảng bá văn học, nghệ thuật. Có cơ chế khuyến khích, động viên, tôn vinh diễn viên điện ảnh, các tác phẩm có giá trị cao, thông qua các cuộc thi, giải thưởng, để họ hăng say sáng tạo. Nhà nước luôn tôn trọng và bảo đảm quyền tự do sáng tạo của diễn viên, tạo mọi điều kiện cho diễn viên điện ảnh thể hiện tài năng, nhưng diễn viên điện ảnh cũng phải thấy rõ trách nhiệm xã hội của mình để sáng tạo ra những tác phẩm có giá trị tư tưởng và nghệ thuật, thẩm nhuần tinh thần nhân văn, dân tộc, dân chủ, tiến bộ, phản ánh chân thật, sinh động, sâu sắc đời sống xã hội, lịch sử dân tộc và công cuộc đổi mới đất nước. Đồng thời, tích cực tham gia đấu tranh ngăn chặn các âm mưu, thủ đoạn lôi kéo, móc nối, kích động chống phá đường lối văn hóa, văn nghệ của Đảng; khuyến khích, động viên quần chúng nhân dân tích cực tham gia hoạt động văn học, nghệ thuật để phát hiện, bồi dưỡng những nhân tố mới, tài năng, tạo điều kiện để phát triển đội ngũ.

Bốn là, chủ động và tích cực hội nhập quốc tế trong lĩnh vực văn học, nghệ thuật, tiếp thu tinh hoa văn học, nghệ thuật của nhân loại. Ngày nay, trong bối cảnh đất nước ta chủ động và tích cực hội nhập quốc tế thì lĩnh vực văn học, nghệ thuật càng có điều kiện để mở rộng quan hệ, hợp tác quốc tế. Việc mở rộng giao lưu văn học, nghệ thuật với các nước phải toàn diện cả việc giới thiệu văn học, dịch các tác phẩm văn học Việt Nam và thế giới, chọn lọc dịch tác phẩm nước ngoài sang Tiếng Việt; đưa nghệ thuật dân tộc Việt Nam cùng những thành tựu mới từ nghệ thuật đương đại nước ta ra thế giới và tiếp thu tinh hoa

văn học, nghệ thuật của nhân loại để làm phong phú thêm nền văn học, nghệ thuật của nước nhà. Tuy nhiên, việc tiếp thu phải chủ động, có chọn lọc. Một mặt, cần tích cực vạch mặt và đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, lợi dụng văn học, nghệ thuật để chống phá Đảng, chế độ, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Mặt khác, phát hiện và đưa ra công luận những biểu hiện móc nối, liên kết giữa lực lượng trong nước và ngoài nước để sáng tác, xuất bản, quảng bá các tác phẩm có nội dung chống phá cách mạng và gây tác động tiêu cực đến đời sống văn hóa, tinh thần của các tầng lớp nhân dân, nhất là đối với lớp trẻ.

4. KẾT LUẬN

Ngày nay, văn hóa được khẳng định là một lĩnh vực trọng yếu của quốc gia trong quá trình phát triển. Để khơi dậy được giá trị văn hóa dân tộc, đóng góp trực tiếp vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc đòi hỏi phải phát huy được vai trò của các chủ thể, trong đó cần đặc biệt quan tâm đến vai trò của diễn viên điện ảnh, lan tỏa sâu rộng hơn nữa những giá trị tốt đẹp chân - thiện - mỹ, dân chủ, nhân văn của văn học nghệ thuật, đáp ứng nhu cầu phát triển đất nước trong thời kỳ mới, đáp ứng kỳ vọng của nhân dân, diễn viên kịch điện ảnh hơn bao giờ hết, cần xiết chặt đội ngũ, đoàn kết một lòng, với khát vọng cống hiến và sức lao động sáng tạo để có thêm nhiều tác phẩm, vai diễn có giá trị cao về tư tưởng và nghệ thuật, góp phần xây dựng nền văn hóa - văn học nghệ thuật Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Cao Thu Hằng. (2021). *Xây dựng nền văn hóa mới, con người mới trong thời kỳ hội nhập quốc*

tế ở nước ta hiện nay. Tạp chí Cộng sản.

<https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/van-hoa-xa-hoi/-/2018/822959/xay-dung-nen-van-hoa-moi-con-nguoi-moi-trong-thoi-ky-hoi-nhap-quoc-te-o-nuoc-ta-hien-nay.aspx>

Đảng Cộng sản Việt Nam. (2021). *Văn kiện Đại hội lần thứ XIII (Tập 1).* Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật.

Hồ Chí Minh. (2011a). *Toàn tập (Tập 1).* Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật.

Hồ Chí Minh. (2011b). *Toàn tập (Tập 7).* Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật.

Huỳnh Thái Vinh. (2001). *Những vấn đề văn hóa Việt Nam đương đại (Tập 1 & 2).* Nhà xuất bản Khoa học Xã hội.

Nguyễn Trọng Chuẩn & Nguyễn Văn Huyền. (2002). *Giá trị truyền thống trước thách thức của toàn cầu hóa.* Nhà xuất bản Chính trị quốc gia.

Nguyễn Phú Trọng. (2002). *Vì một nền văn hóa dân tộc hiện đại.* Nhà xuất bản Văn hóa Thông tin.

Phạm Duy Đức. (2021). *Quan điểm của Đảng về phát huy nguồn lực văn hóa. Tạp chí Cộng sản.*

<https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/kinh-te/-/2018/822637/quan-diem-cua-dang-ve-phat-huy-nguon-luc-van-hoa.aspx>

Trần Huyền. (2021). *Nâng cao hiệu quả hoạt động quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, góp phần xây dựng Hà Nội trở thành đô thị văn minh, hiện đại. Tạp chí Cộng sản.*

<https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/van-hoa-xa-hoi/-/2018/824261/nang-cao-hieu-qua-hoat-dong-quan-ly-bao-ton-va-phat-huy-gia-tri-di-san-van-hoa-gop-phan-xay-dung-ha-noi-tro-thanh-do-thi-van-minh-hien-dai.aspx>